

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
IZZIVI SODOBNEGA RAČUNOVODSKEGA SERVISA

Ljubljana, oktober 2023

ESTER KOVAČIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Ester Kovačič, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Izzivi v sodobnem računovodskem servisu, pripravljene v sodelovanju s svetovalcem red. prof. dr. Markom Hočevarjem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.
11. da sem preverila verodostojnost informacij, ki izhajajo iz zapisov na podlagi uporabe orodij umetne inteligence.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 Raziskovalni nameni in cilji	1
1.2 Raziskovalna metoda	2
2 RAČUNOVODSTVO	2
2.1 Predstavitev računovodstva	3
2.2 Slovenski računovodski standardi (SRS)	5
2.3 Mednarodni standardi računovodskega poročanja (MSRP)	5
2.4 Sestavni deli računovodstva	5
2.4.1 Knjigovodstvo	6
2.4.2 Računovodsko predračunavanje	6
2.4.3 Računovodsko nadziranje	6
2.4.4 Računovodsko analiziranje	6
2.4.5 Računovodsko informiranje	6
3 SODOBNO RAČUNOVODSTVO	7
3.1 Predstavitev elektronskega poslovanja – računovodstva	7
3.2 Uporaba elektronskega računovodstva	8
3.2.1 Delovanje elektronskega računovodstva	8
3.3 Brezpapirno elektronsko računovodstvo	8
3.4 Prednosti elektronskega računovodstva	9
3.5 Računovodski programi	9
4 POSEBNOSTI POSLOVANJA RAČUNOVODSKIH SERVISOV	11
4.1 Računovodski servis	12
4.2 Naloge računovodskega servisa	12
4.3 Pravnoorganizacijske oblike računovodskega servisa	12
4.4 Delovanje računovodskega servisa v Sloveniji	13
4.5 Razlike med standardnim vodenjem računovodstva in sodobnim računovodstvom	14
5 ŠTUDIJA IZBRANEGA PRIMERA RAČUNOVODSKEGA SERVISA	15
5.1 Lapata d.o.o.	15
5.2 Metodologija	16
5.2.1 Hipoteze raziskovanja	16
5.2.2 Opis izbranega intervjuja	17
5.2.3 Kako večja uporaba e-računovodstva (elektronskega računovodstva) vpliva na računovodski servis?	17

5.2.4	Obstajajo kakšna tveganja pri uporabi e-računovodstva (elektronskega računovodstva)?	17
5.2.5	Kakšna je prihodnost računovodskih servisov po mnenju računovodskega servisa, vključenega v intervju?	18
6	SKLEP	18
	LITERATURA IN VIRI	19

KAZALO TABEL

Tabela 1: Razlike med finančnim in poslovnim računovodstvom.....	4
--	---

KAZALO SLIK

Slika 1: Odnosi med finančnim, stroškovnim in poslovnim računovodstvom.....	3
---	---

SEZNAM KRATIC

D.O.O. – družba z omejeno odgovornostjo

E – računovodstvo – elektronsko računovodstvo

FURS – Finančni urad Republike Slovenije

IASB – International accounting standards board

IFRS – (angl. International Financial Reporting Standard); Mednarodni standardi računovodskega poročanja

ITD. – in tako dalje

MSRP – Mednarodni standardi računovodskega poročanja

PRS – Poslovni register Slovenije

SRS – Slovenski računovodski standardi

1 UVOD

Računovodstvo omogoča spremljanje uspešnosti poslovanja podjetij, zato je bistvenega pomena, da razumemo pomen računovodstva. Poleg strokovnjakov na področju računovodstva je dobro, da podjetje prepozna pomene računovodstva. S tem si omogoči lažje poslovanje in uspešnost podjetja. Računovodske informacije so koristne tako za zunanje uporabnike kot lastnike, bančnike in poslovne partnerje (Igličar in drugi, 2013, str. 1).

Sami začetki računovodstva segajo v čas pred našim štetjem. Računovodstvo se je samo po sebi razvijalo čez čas, glede na mesto, vlogo in pomen civilizacije. Med začetnim in sedanjim računovodstvom je velika razlika. Evidenca poslovnih dogodkov se je spremenila tako po tehniki kot po obsegu nalog. Lahko rečemo, da se računovodstvo razvija s civilizacijo pri problemih in konkurenčnosti (Igličar in drugi, 2013, str. 3).

Skozi leta se je konkretno razvila tudi umetna inteligenca, za katero bi lahko rekli, da se še vedno razvija in nenehno dodaja nove digitalne zmožnosti, da bi nam omogočila lažje življenje. Po eni strani pomaga, da lažje opravljamo delo, podatke pridobivamo na lažji način, jih na lažji način tudi obdelamo in posredujemo naprej, prav tako je cilj, da bi ljudje imeli več prostega časa. Na poslovnem trgu lahko povzroči konkurenčnost, saj vsa podjetja ne morejo uporabljati napredne in drage tehnologije. Zaradi tega so nekatera podjetja boljša in močnejša kot druga. Poslovanja pa ne moremo digitalizirati na vseh področjih, vendar ta poslovni trg ostane takšen, kot je bil zasnovan že v samem začetku. Spomnimo se lahko tudi covida, ki nam je v zadnjih treh letih omogočil hiter preskok na pogostejšo uporabo nove tehnologije. S tem je civilizacija dokazala, da lahko nekatera dela opravljamo tudi iz udobja doma.

Z razvijanjem kakovosti življenja vsakega posameznika se razvijajo tudi panoge, s katerimi ljudje živimo. Nekateri so v zadnjih letih doživele popolno preobrazbo, medtem ko so druge izginile, predvsem zaradi tempa življenja posameznikov in digitalizacije. Digitalizacija omogoča udobnejše življenje. Na področju računovodstva zna biti zanimiva in bolj dostopna vsakemu posamezniku. V zadnjem desetletju se je računovodstvo preoblikovalo v elektronsko poslovanje. Večjo potrebo po digitalizaciji računovodskih servisov pa je izpostavil covid, prisoten od leta 2020 do leta 2022. Pri zaključni strokovni nalogi se osredotočamo na spremembe na področju računovodskih servisov v zadnjih treh letih. Zaradi tega v nadaljevanju povzemamo namen, cilj in uporabljene raziskovalne metode.

1.1 Raziskovalni nameni in cilji

Namen zaključne naloge je pogledati začetke računovodstva oziroma same računovodske panoge. Osredotočili se bomo na razvoj računovodskih servisov in vpliv digitalizacije, ki je pripomogla k preobrazbi večine standardnih računovodskih servisov v elektronsko poslovanje. Digitalizacija je predvsem vpliv trendov na današnjem trgu podjetij in drugih organizacij.

Predvsem se bomo dotaknili trendov in razlik med uporabo standardnega in elektronskega računovodstva pri računovodskih servisih. Za lažjo pridobitev informacij bomo izvedli intervju z računovodskim servisom, s katerim bomo odgovorili na sledeča vprašanja:

- V1: Kako večja uporaba elektronskega računovodstva vpliva na računovodski servis?
- V2: Ali obstajajo kakšna tveganja pri uporabi elektronskega računovodstva?
- V3: Kakšna je prihodnost računovodskih servisov po mnenju računovodskega servisa, vključenega v intervju?

Za proučevanje je računovodski servis izbran zaradi tega, ker se z digitalizacijo srečuje že dlje časa. Največji presek v zadnjih treh letih pa so doživeli prav računovodski servisi z vprašanji, kako lahko podjetnikom pomagajo na daljavo in kako jim približati računovodske storitve. Predvsem je pomembno poudariti to, da je samostojnih podjetnikov vedno več, ti pa ne znajo oziroma niso zmožni računovodstva voditi sami. Zaradi tega so računovodski servisi pridobili večje število povpraševanj s strani podjetnikov.

Cilj naloge je ta, da v prvem delu spoznamo računovodstvo in elektronsko računovodstvo. Kakšna je razlika med njima, katere so prednosti sodobnega računovodstva. Opisali bomo tudi računovodski servis, kakšne so naloge in zahteve računovodji v računovodskih servisih. Na koncu zaključne strokovne naloge, pa bomo s pomočjo intervjuja, katerega smo opravili z računovodskim servisom, ki se z računovodstvom ukvarja že dlje časa, izvedeli kakšen pogled imajo oni na sodobno računovodstvo in kako nam le ta omogoča lažje vodenje in nadziranje podjetja.

1.2 Raziskovalna metoda

Raziskovanje bo vključevalo tako primarne kot sekundarne informacije. Začetni oziroma teoretični del bo vključeval informacije iz pregledane literature. Na grobo bo opisano računovodstvo, njegova zgodovina, za tem pa bo opisana nova usmeritev v elektronsko računovodstvo (v nadaljevanju e-računovodstvo), ki se je razvilo v zadnjih letih. V praktičnem delu bo uporabljena raziskovalna metoda študije primera, pri kateri bo uporabljen strukturirani intervju. V intervjuju bo vključen računovodski servis Lapata d. o. o. Vprašanja za intervju bodo pripravljena vnaprej, na osnovi dane literature, kar bo predstavljalo okvirni potek pogovora. Pomembno je, da so vprašanja predhodno pripravljena, da intervjuvanec med intervjujem ne zaide in da pridobimo podatke, ki jih želimo pridobiti.

2 RAČUNOVODSTVO

Razvoj računovodstva se je začel že 3600 let pred našim štetjem v Babilonu. Sprva je računovodstvo predstavljalo le menjavo dobrin med civilizacijo, medtem ko dandanes predstavlja in prinaša pomembne informacije za uspeh in konkurenčnost različnih organizacij.

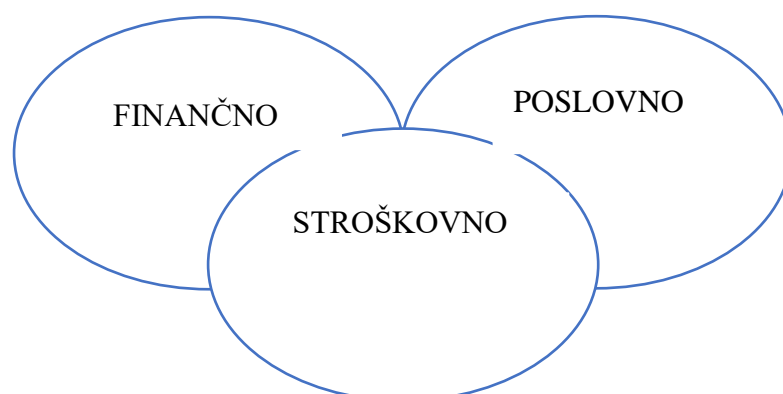
Metoda dvostavnega knjigovodstva, ki se uporablja še danes, se je razvila v srednjem veku. Natančneje se je ta metoda razvila ob pojavu trgovanja med italijanskimi mesti in deželami na daljnem vzhodu. Ob uporabi metode pa so se pojavila tudi partnerstva med prodajalci in kupci. Zaradi tega se je vzpostavil sistem izračuna in delitve dobička ali izgube pri raznolikih poslih. Sprememba se je zgodila tudi pri industrijski revoluciji, ko so ročno delo zamenjali stroji, zaradi česar so se stroški začeli drugače obračunavati. Tako so se začele razvijati različne računovodske stroke. V začetku 20. stoletja je računovodstvo prejelo nove naloge in zahteve za reševanje in pomoč podjetjem na trgu (Igličar in drugi, 2013, str. 3-5).

Računovodstvo so skozi čas izoblikovali razni pravilniki in zakoni. V Sloveniji računovodstvo in računovodsko poročanje temeljita na Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1), Ur. l. RS, št. 42/06. Prav ta zakon slovenskim podjetjem določa, da lahko za zunanje poročanje uporabljajo tako Slovenske računovodske standarde 2016 (SRS 2016), Ur. l. RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18, kot Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP), (angl. International Financial Reporting Standards – IFRS). Podrobnejše informacije o SRS 2016 in MSRP bomo povzeli v nadaljevanju (Igličar in drugi, 2013, str. 3-5).

2.1 Predstavitev računovodstva

Po besedah Igličarja in drugi (2013) računovodstvo omogoča spremljanje uspešnosti podjetij. Poznavanje osnov računovodstva je pomembno, saj tako lažje spremljamo poslovanje podjetja. Računovodstvo se deli na tri veje, in sicer na finančno, poslovno in stroškovno računovodstvo, prikazano na sliki 1. Finančno računovodstvo zbira in posreduje računovodske informacije zunanjim uporabnikom. Končni izid finančnega računovodstva so računovodski izkazi, namenjeni zunanjim uporabnikom. Stroškovno računovodstvo v primerjavi s finančnim računovodstvom spremlja in preučuje notranje poslovanje podjetja. Poslovno računovodstvo zbira in posreduje računovodske informacije notranjim uporabnikom (t. i. managerji), ki jih potrebujejo za lažje sprejemanje odločitev (Igličar in drugi, 2013, str. 22).

Slika 1: Odnosi med finančnim, stroškovnim in poslovnim računovodstvom

Prirejeno po Igličar in drugi (2013).

Stroškovno računovodstvo je temelj za finančno in poslovno računovodstvo, ker se analitični podatki, prvine, poslovni procesi, stroški in uspešnost podjetja pojavljajo tako v finančnem kot poslovnem računovodstvu. Razlikujeta pa se pri uporabi informacij, saj finančno računovodstvo podatke poroča zunanjim uporabnikom, poslovno pa notranjim. Med drugim najdemo tudi druge razlike med finančnim in poslovnim računovodstvom, kot so nujnost, namen, uporabniki, računovodski standardi, enote merjenja, natančnost informacij, pogostost poročanja, obseg poročila in odgovornost. Razlike med finančnim in poslovnim računovodstvom so prikazane v tabeli 1 (Igličar in drugi, 2013, str. 22).

Tabela 1: Razlike med finančnim in poslovnim računovodstvom

	FINANČNO RAČUNOVODSTVO	POSLOVNO RAČUNOVODSTVO
NUJNOST	Informacije v skladu z računovodskimi, davčnimi, bančnimi, borznimi in drugimi predpisi	Informacije glede na vrsto poslovnih odločitev podjetnikov
NAMEN	Računovodska poročila za zunanje uporabnike	Računovodska poročila za notranje uporabnike
UPORABNIKI	Zunanji	Notranji
RAČUNOVODSKI STANDARDI	Mora uporabljati računovodske standarde	Uporaba ni nujna
ENOTE MERJENJA	Denarna enota	Število zaposlenih, delovne ure, količina materiala itd.
NATANČNOST INFORMACIJ	Natančne	Nenatančne oziroma ocenjene
POGOSTOST POROČANJA	Letno	Mesečno, tedensko ali dnevno
OBSEG POROČANJA	Dejavnost podjetja v celoti	Manjši deli podjetja
ODGOVORNOST	Visoka odgovornost, saj morajo biti podatki verodostojni	Odgovornost ni visoka, saj se posledice pojavijo posredno

Prirejeno po Igličar in drugi (2013).

2.2 Slovenski računovodski standardi (SRS)

Slovenski računovodski standardi so bili sprejeti v letu 2015, natančneje 22. oktobra in 16. novembra. Soglasje za objavo SRS so sprejela ministrstva, pristojna za finance, gospodarstvo in kmetijstvo. 3. decembra 2015 so bili slovenski računovodski standardi poslani v objavo (Slovenski inštitut za revizijo, brez datuma).

Slovenski računovodski standardi temeljijo na Zakonu o gospodarskih družbah. V računovodstvo vnašajo strokovna pravila računovodskega vodenja. Ta pravila nadgrajujejo in dopolnjujejo zakonske določbe tako, da podrobneje določajo uporabo zahtev in pravil v računovodstvu (Slovenski inštitut za revizijo, brez datuma).

SRS-ji združujejo domačo računovodsko teorijo z mednarodnimi zahtevami – Mednarodni standardi računovodskega poročanja in Evropske direktive. Prvotni SRS-ji so računovodstvo združevali v celoto za notranje in zunanje poročanje organizacij. To pomeni, da so zajemali finančno, stroškovno in poslovno računovodstvo, medtem ko prenovljeni SRS-ji zajemajo samo pravila finančnega računovodstva in poročajo zunanje potrebe organizacij (Slovenski inštitut za revizijo, brez datuma).

SRS-je uporabljajo predvsem gospodarske družbe, druge organizacije, samostojni podjetniki, zavodi, društva, agencije in državne organizacije (Slovenski inštitut za revizijo, brez datuma).

2.3 Mednarodni standardi računovodskega poročanja (MSRP)

Mednarodni standardi računovodskega poročanja so obvezni za evropska podjetja, ki kotirajo na borzi. Ta morajo tako kot zavarovalnice in banke pripraviti letne konsolidirane računovodske izkaze v skladu z zahtevami (Kamenšek, 2022).

Zakon o gospodarskih družbah podrobneje definira povezavo mednarodnih standardov računovodskega poročanja in slovenske računovodske standarde. MSRP-je določata Uredba 1606/2002/ES in Uredba 1126/2008/ES, medtem ko so SRS-ji sprejeti na podlagi Slovenskega inštituta za revizijo (Kamenšek, 2022).

Mednarodni standardi računovodskega poročanja so sprejeti s strani odbora za mednarodne računovodske standarde (angl. International accounting standards board - IASB) (Kamenšek, 2022).

2.4 Sestavni deli računovodstva

Računovodstvo je tako kot druge dejavnosti sestavljeno iz različnih nalog in funkcij, ki povezujejo dejavnost kot celoto. Med te naloge oziroma funkcije štejemo knjigovodstvo,

računovodsko predračunavanje, računovodsko nadziranje, računovodsko analiziranje in računovodsko informiranje (Lončar, 2009).

2.4.1 Knjigovodstvo

Knjigovodstvo je tista faza v računovodstvu, kjer se zbirajo podatki preteklega poslovanja podjetja. Vsebuje podatke o gospodarskih kategorijah, ki jih lahko izrazimo vrednostno, pri tem pa uporablja standardne merske metode. V okviru knjigovodstva se podatki in informacije zbirajo, urejajo, obdelujejo in shranjujejo, kasneje pa se ti podatki posredujejo podjetnikom oziroma tistim, katerim so ti podatki namenjeni. Neposredno zajema spremembe pri sredstvih, obveznostih do virov sredstev, prihodkih, stroških, odhodkih in poslovnem izidu. Hkrati pa spremlja tudi denarne tokove, tako prejemke kot izdatke (Lončar, 2009).

2.4.2 Računovodsko predračunavanje

Organizacije lažje sprejmejo predvideno možnost poslovne odločitve v prihodnosti, če uporabljajo računovodsko predračunavanje. Pri računovodskem predračunavanju se oblikujejo predračuni, s pomočjo katerih podjetniki ugotavljajo spremembe poslovnih kategorij. Namenjeno je notranjim uporabnikom (Lončar, 2009).

2.4.3 Računovodsko nadziranje

Računovodsko nadziranje je faza, kjer se presojujejo pravilnosti in odpravljajo nepravilnosti poslovnih procesov. Pri računovodskem nadziranju se opravi celotna kontrola računovodskih evidenc in njihove pravilnosti. Kontrolo lahko izvajajo zaposleni, da se nepravilnosti odpravljajo sproti, revizija in inšpekcija pa opravita dodatno, večjo kontrolo, saj pregledujeta knjižene, obdelane in shranjene informacije (Brezovnik, brez datuma).

2.4.4 Računovodsko analiziranje

Računovodsko analiziranje podaja informacije o pravilno opravljenih poslovnih odločitvah, prav tako pa tudi o poslovnih odločitvah, ki bodo izvršene v prihodnosti. Vsaka računovodska služba potrebuje in ima dobro organizirano funkcijo računovodskega analiziranja, saj so pridobljene informacije še kako pomembne pri ravnanju z gospodarskimi kategorijami v prihodnosti (Lončar, 2009).

2.4.5 Računovodsko informiranje

Računovodsko informiranje je namenjeno tako notranjim kot zunanjim uporabnikom. Faza je sestavljena iz računovodskih poročil. Pridobljene informacije so pomembne za ugotavljanje poslovnega stanja in načrtovanje poslovanja v prihodnosti (Lončar, 2009).

3 SODOBNO RAČUNOVODSTVO

Vpliv digitalizacije in razvoj digitalnih naprav sta omogočila, da se je računovodstvo razvilo v novodobno podobo. Poimenujemo ga lahko elektronsko računovodstvo, e-računovodstvo, internetno računovodstvo, spletno računovodstvo itd. V nadaljevanju zaključne naloge bomo moderno obliko računovodstva poimenovali elektronsko računovodstvo. Ampak kaj pravzaprav je elektronsko računovodstvo? Kako se razlikuje od standardnega računovodstva? Na ti dve vprašanji bomo poskusili odgovoriti v nadaljevanju.

3.1 Predstavitev elektronskega poslovanja – računovodstva

Z enostavnimi besedami lahko elektronsko poslovanje opišemo kot izvajanje poslovanja in poslovnih procesov s pomočjo interneta oziroma internetnih funkcij. Internet nam v zadnjih letih omogoča nakupovanje in prodajo dobrin, obdelavo plačil, nadziranje in upravljanje proizvodnje in podjetja, komunikacijo in poslovanje z različnimi partnerji, deljenje različnih informacij in še bi lahko naštevali. Dejansko nam elektronsko poslovanje omogoča lažje in bolj praktično opravljanje dela in drugih dejavnosti v dnevu. Elektronsko poslovanje se je razvilo z napredkom informacijsko-komunikacijske tehnologije, dodatno pa je bil uveden tudi internet stvari. Spremembe zaradi večje uporabe interneta lahko občutimo tudi pri poslovnih modelih, v zakonodaji in pri predpisih, s tem pa se spodbuja uporaba digitalizacije. Pri podjetjih je to pomembno, saj se morajo razvijati hitreje in biti hitreje pripravljena na spremembe, saj lahko samo tako dosegajo in ohranjajo konkurenčnost na trgu. Prav tako podjetja ostajajo močnejša, če sledijo razvoju digitalizacije (Smrke, 2020).

Elektronsko računovodstvo predstavlja moderno obliko vodenja računovodstva za organizacije. Deluje tako, da informacije in dokumente izmenjuje in obdeluje po elektronskih oziroma digitalnih poteh. Omogoča, da pridobljene in aktualne informacije potujejo pravočasno. Korist v digitalnem pridobivanju informacij pa je tudi z vidika stroškov poslovanja, saj so ti lahko manjši. Elektronsko računovodstvo vsebuje programe, ki nudijo ažurnost informacij, preglednost in optimizacijo poslovanja organizacij. Računovodstva morajo nenehno slediti dogajanju na trgu, spremljati novosti in jih tudi uvajati, samo tako so v luči podjetnikov bolj kompetentna. Podjetja so zaradi najnovejše digitalizacije prisiljena, da to digitalizacijo usvojijo in jo uporabljajo, s tem pa ohranijo svojo konkurenčnost na trgu (Smrke, 2020).

V širšem smislu lahko računovodske programe delimo na tri vrste. Prva so tisti programi, ki jih lahko uporabljamo preko spletnega brskalnika, in tisti, ki jih moramo namestiti na računalnik. V drugo vrsto spadajo programi, namenjeni velikim, srednjim, malim in mikro podjetjem. V tretjo vrsto pa spadajo tisti, ki od računovodje zahtevajo znanje računovodskega jezika in uporabo računovodstva, saj vsebujejo več funkcij (Smrke, 2020).

3.2 Uporaba elektronskega računovodstva

Digitalizacija in napredna računalniška programska oprema sta v sodobnem času omogočili, da lahko elektronsko računovodstvo uporabljajo tudi mala in mikro podjetja. Integrirani informacijski sistemi združijo podjetja in računovodske servise v celoto, računovodske informacije pa so dosegljive kadarkoli in kjerkoli, vsem podjetnikom, ki jih potrebujejo (Biro Bonus, brez datuma).

Elektronsko računovodstvo pripomore k optimizaciji in izboljšavi poslovnih procesov, prav tako omogoča lažje povezovanje različnih poslovnih okolij. Sistem je tudi cenejši, saj zahteva manj fizičnega dela, uporabniki ne potrebujejo svojega informacijskega sistema in ponuja varnost ter samostojno arhiviranje računalniških podatkov (Biro Bonus, brez datuma).

3.2.1 Delovanje elektronskega računovodstva

Baze in informacijski sistemi omogočajo, da so podjetniki in zaposleni v računovodskem servisu povezani, čeprav sta sedeža enega in drugega podjetja različna in oddaljena. Potrebna je samo internetna povezava. Elektronsko računovodstvo omogoča, da računovodja v računovodskem servisu ne čaka na materialne in blagovne procese, račune, potne naloge itd. podjetnika, temveč vso potrebno dokumentacijo za računovodsko obdelavo pridobiva neposredno ob vnosu podatkov v bazo ali sistem (Biro Bonus, brez datuma).

3.3 Brezpapirno elektronsko računovodstvo

Brezpapirno elektronsko poslovanje prikazuje še dodatno nadgradnjo elektronskega računovodstva. Predstavlja obliko, kjer podjetnik in računovodja komunicirata in si dokumente izmenjujeta samo na internetni bazi oziroma skupinskem sistemu, do katerega dostopata z internetno povezavo. Uvožen ali skeniran dokument je mogoče interaktivno prikazati na povezavi s programom, ki omogoča fakturiranje ali samo shranjevanje dokumentacije v posebnem dokumentnem sistemu (Boj, 2017).

S pomočjo uveljavitve brezpapirnega poslovanja in računovodenja je podjetjem omogočeno, da razbremenijo delovna mesta, z elektronskim poslovanjem pa si zmanjšajo stroške papirnatega materiala in drugega pisarniškega materiala. Hkrati podjetja z uporabo brezpapirnega poslovanja pripomorejo k ohranjanju narave in okolja, v katerem živimo, saj se s tem zmanjšuje uporaba nevarnih in okolju neprijaznih tehnologij (Boj, 2017).

3.4 Prednosti elektronskega računovodstva

Pomembna prednost elektronskega računovodstva je, da nudi podjetnikom sprotne informacije, saj podatke ažurira sproti. S pritiskom trga in konkurenčnosti morajo podjetniki dandanes hitreje poznati svoje podatke in celostno poslovanje ter ga prilagajati trgu.

Vsak podjetnik si želi uspeha na trgu, postati vodilen na svojem področju. Zaradi tega je pomembno, da pozna in razume računovodstvo. Nova, modernejša oblika računovodstva omogoča usklajenost podjetnika in elektronskega računovodstva, saj ima podjetnik dostop do najnovejših podatkov prek enotne baze. Dostopnost podatkov je hitrejša, saj lahko podjetnik do njih dostopa z elektronskim certifikatom. Podatki, ki se ažurirajo, ponujajo poleg podatkov, ki so povezani s poslovanjem podjetja, tudi spremembe pri zakonih in računovodskih standardih. Shranjevanje pomembnih podatkov je elektronsko zavarovano z gesli, šiframi in požarnimi zidovi. Shranjevalni strežniki omogočajo varovanje pomembnih podatkov tudi pred finančno škodo. Prednost elektronskega poslovanja pa predstavljajo tudi nižji stroški računovodstva (Ravbar, 2016).

Osnovne prednosti e-računovodstva:

- enkratni vnosi podatkov,
- manjša možnost napak,
- boljše komunikacija in ažurnost,
- boljše računovodska poročila,
- takojšnje arhiviranje podatkov,
- hitrejšo pridobivanje podatkov in informacij,
- boljše in večja preglednost in nadzor,
- nižji stroški,
- delo lahko opravljamo ves čas in kjerkoli.

Poleg prednosti v vsaki panogi srečamo tudi slabosti in napake. Tako ima tudi uporaba e-računovodstva nekaj slabosti (Ravbar, 2016).

3.5 Računovodski programi

Vsako papirnato računovodstvo potrebuje osnovne in pomembne obrazce, papirje, tabele itd. S pomočjo moderne tehnologije so se razvili računovodski programi, ki omogočajo nemoteno in hitrejšo poslovanje. Vedno bolj jih uporabljajo tudi računovodski servisi. V današnjem času pa bi lahko dejali, da računovodje potrebujejo samo dober program, ki jim omogoča zbiranje in obdelovanje potrebnih podatkov. Zaradi težkega dela, predvsem ker se računovodje ukvarjajo z upravljanjem in vodenjem financ podjetij ali samostojnih podjetnikov, morajo biti programi varni, hitri in natančni. S tem omogočijo podjetnikom, da se ukvarjajo z drugimi deli. Na trgu

obstajajo različni programi, ki ponujajo različne poslovne velikosti, vrste in niše (Miklavčič, 2019).

Računovodska programska oprema se razlikuje predvsem po uporabi. Osnovni računovodski programi so namenjeni malim podjetjem, saj ta potrebujejo le osnovne in enostavne programe. Velika podjetja pa potrebujejo specializirane programe, predvsem zaradi obsega trga prodaje, konsolidiranih računovodskih izkazov, izpolnjevanja predpisov panoge. Napredek tehnologije omogoča tudi aplikacije v oblaku, ki omogočajo dostop na vseh lokacijah, potrebna je le internetna povezava (Miklavčič, 2019).

Pomembno je, kaj podjetja pričakujejo od programov. Zaradi velikega napredka tehnologije lahko na spletu zasledimo nešteto ponudnikov in oglasov za različne računovodske programe. Vsi programi vsebujejo podobno vodilo, razlikujejo se le po funkcijah in platformah, ki jih vsebujejo. Pomembna je tudi oblika poslovanja podjetja. V nadaljevanju bomo podali nekaj opisnih točk računovodskih programov (Miklavčič, 2019):

- Finančni delovni tok predstavlja najpomembnejšo funkcijo, saj morajo vsa podjetja spremljati, upravljati in obdelovati finančne tokove. Funkcije, kot so izdaja računov, priprava davkov in finančno poročanje, torej predstavljajo najpomembnejši del računovodskega programa. Podjetjem so v pomoč pri optimizaciji poslovanja in skladnosti z veljavnimi zakoni in predpisi. Prinašajo tudi prihranek časa, saj se zaposleni ne ukvarjajo več z ročnim vnosom podatkov, hkrati pa ta opravila zagotavljajo podatke z manjšimi napakami, vnos postopkov je lažji. Podjetjem omogoča večjo učinkovitost in natančnejše finančne podatke.
- Programi vsebujejo prednosti in slabosti. Določeni programi omogočajo dostop do funkcij, ki koristijo podjetjem v določenem trenutku. Uporabnikom omogočajo učinkovitejše delo. V nasprotnem primeru pa lahko programi vključujejo stroške, ki na začetku niso predstavljeni, ali omejitve, ki jih podjetniki niso predvideli. Zaradi tega si morajo podjetja vzeti čas in podrobno pregledati, poskusiti različne programe, da pridejo do tistega, ki je zanje najbolj ustrezen.
- Računovodski programi morajo za brežhibno delovanje vsebovati navodila, nasvete in nadgradnje. Prav tako morajo vsebovati enostavno branje in učenje, da podjetnik lahko izbrani program uporablja brez večjih zapletov. Za nove uporabnike je koristno tudi, da se pred samostojno uporabo posvetujejo z drugimi uporabniki računovodskih programov. Tako se bo podjetnik seznanil s slabimi in dobrimi koraki uporabe. Ob tem bo pridobil novo znanje, ki mu bo v prihodnosti omogočilo enostavnejše delo.

Kot smo že omenili, trg računovodskih programov vsebuje različne programe. Zaradi tega se moramo pred uporabo in nabavo programa pozanimati in izbrati tistega, v katerega smo najbolj

prepričani. Zaradi tega bomo v nadaljevanju našeli najbolj priljubljene programe v Sloveniji (Miklavčič, 2019):

- Minimax

Program je namenjen tako manjšim kot večjim podjetjem. Prednosti programa so nižji stroški, uporabljamo ga lahko vsak dan, ne glede na čas uporabe, ponuja celovit pregled poslovanja, njegova implementacija pa je hitra in enostavna.

- Birokrat

Program je namenjen določenim skupinam. Njegova rešitev je prilagojena panogi, s katero se podjetnik ukvarja. Vsebuje več vrst računovodskih programov, na primer takšnega, ki se ukvarja s spletno prodajo, ali pa takšnega, ki se ukvarja s prodajo vstopnic.

- Pantheon

Program vsebuje vse, kar potrebuje podjetje. Vse od obračuna plač, DDV-ja, poročila za državne institucije, bilance in potne naloge. Omogočena je tudi obdelava večjih podatkov ali strank.

4 POSEBNOSTI POSLOVANJA RAČUNOVODSKIH SERVISOV

Računovodski servis v širšem pomenu predstavlja dejavnost, kjer računovodje za naročnike pripravljajo oziroma opravljajo računovodske naloge, kot so preračunavanje, obračunavanje, nadziranje in analiziranje. V ožjem pomenu pa računovodski servis opravlja različna dela, in sicer vodenje poslovnih knjig in obračunavanje, pripravljanje poročil in davčnih prijav, analiziranje finančnih izidov, računovodsko svetovanje, davčno svetovanje, finančno svetovanje itd. Poenostavljeno je računovodski servis združba, ki vključuje enega ali več strokovnjakov s področja računovodstva. Vsak posameznik pa mora spoštovati temeljna načela stroke (Kranjc, 2012).

Pred leti je bilo značilno, da so organizacije imele svojo računovodsko službo, ki je delo opravljala znotraj organizacije. Takšna oblika je še dandanes prisotna v mnogo velikih podjetjih. V kapitalizmu je prišel čas velikega odpuščanja delavcev, zaradi česar so posamezniki iskali svoj vir zaslužka. Znanje računovodstva pri novih podjetnikih je bilo slabo, zato so poiskali pomoč računovodskih servisov (Kranjc, 2012).

4.1 Računovodski servis

Računovodskemu servisu bi lahko rekli podjetje, saj se ukvarja z vodenjem in izdelovanjem poslovnih knjig, obračunov, poročil, analiziranjem finančnih izidov, računovodskim in finančnim svetovanjem ter z drugimi nalogami. Računovodski servisi so organizirani in sestavljeni kot družba z omejeno odgovornostjo (Vodišek, 2005).

Zaposleni v računovodskem servisu se ukvarjajo z vodenjem računovodstva, ponekod je zaznati samo knjigovodski del. Zaradi različnih ponudb, ki jih ponujajo računovodski servisi, lahko zaznamo različne nazive računovodskih servisov, kot so knjigovodski servis, računovodstvo in svetovanje, finančno računovodske storitve itd. Vsi računovodski servisi pa se ukvarjajo s knjigovodenjem, ki ga ponujajo tako fizičnim kot pravnim podjetnikom oziroma osebam (Vodišek, 2005).

4.2 Naloge računovodskega servisa

Osnovna naloga računovodskega servisa je vodenje poslovnih knjig in izdelava raznih obračunov (Vodišek, 2005).

4.3 Pravnoorganizacijske oblike računovodskega servisa

Računovodja lahko svoje delo opravlja kot samostojni podjetnik ali pa kot zaposlen v gospodarski družbi (družba z omejeno odgovornostjo, družba z neomejeno odgovornostjo in druge oblike družb). V nadaljevanju bomo predstavili razlike med dvema osnovnima pravnoorganizacijskima oblikama podjetnikov, samostojni podjetnik in družba z omejeno odgovornostjo.

– Samostojni podjetnik

Samostojni podjetnik (s. p.) je fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost. Registracija s. p. je enostavna, saj ustanovitveni kapital ni potreben, potreben pa je osnovni kapital. Podjetnik je posameznik, če pa podjetje vsebuje več oseb, deluje kot gospodarska družba. Podjetnik status pridobi z vpisom v Poslovni register Slovenije (PRS). Podjetnik ni pravna oseba, zato za obveznosti in finance odgovarja s svojim premoženjem (Slovenska poslovna točka, 2023b).

Odprije s. p. vsebuje tri pomembne korake, in sicer prijavo v Poslovni register Slovenije, kjer predlagamo datum vpisa, podatke o sedežu, podatke o skrajšani firmi, podatke o podjetniku in zastopniku ter podatke o dejavnosti, ki jo bomo opravljali. V roku osmih dni od prijave v Poslovni register Slovenije se mora podjetnik prijaviti na Finančni urad Republike Slovenije (FURS), kjer poda podatke o poslovnih prostorih, poslovne enote, kapitalske naložbe, številke računov, povezane osebe, prijavi osebo za vodenje poslovne knjige, načrt vodenja knjig in davčne obračune akontacije dohodnine od davka, ki ga je dosegel s poslovanjem. Tretji

pomemben korak pa je vpis podjetnika v obvezna socialna zavarovanja (Slovenska poslovna točka, 2023b).

– *Družba z omejeno odgovornostjo*

Družba z omejeno odgovornostjo potrebuje osnovni kapital, sestavljen iz osnovnih vložkov družbenikov. Vsak družbenik ima na podlagi vložka svoj sorazmerni delež družbe. Družba je ustanovljena s strani ene ali več fizičnih ali pravnih oseb, največ družbenikov pa je lahko petdeset. V primerjavi s samostojnim podjetnikom se družba ustanovi s pogodbo v obliki notarskega zapisa oziroma v fizični ali elektronski obliki. Pogodba mora biti podpisana s strani vseh družbenikov (Slovenska poslovna točka, 2023a).

V primerjavi s samostojnim podjetnikom morajo družbeniki odločati o večjih stvareh. Med njimi so sprejetje letnega poročila, poraba bilančnega dobička, vplačilo osnovnih vložkov, vračanje vplačil, delitev in prenehanje poslovnih deležev, postavitve in odpustitev poslovdij, ukrepi za nadzor dela, imeti morajo prokurista in tako dalje (Slovenska poslovna točka, 2023a).

4.4 Delovanje računovodskega servisa v Sloveniji

Pravni sistem v Sloveniji določa, da se računovodski servis usmerja po Zakonu o računovodstvu (ZR), Ur. l. RS, št. 23/99, 30/20, Zakonu o obligacijskih razmerjih (ZOR), Ur. l. SFRJ, št. 29/78, 39/85, 45/89 – odl. US, 57/89; ZGD - 1 in Zakonu o finančnem poslovanju podjetij (ZFPPod), Ur. l. RS, št. 54/99, 110/99, 93/02. Prvi trije zakoni se osredotočajo na vodenje in delovanje računovodskega servisa. Slovenski računovodski standardi (SRS) in Mednarodni standardi računovodskega poročanja (MSRP) pa določajo kakovostne značilnosti vodenja (Kranjc, 2012). Računovodja se mora poleg zakonov držati tudi enega izmed glavnih kodeksov poklicne etike računovodje. Poklicna etika računovodjo izoblikuje v strokovnjaka, ki se posveti svojemu delu, in hkrati skrbi za kakovost dela. Namen načel poklicne etike je, da računovodja vzdržuje visoke standarde strokovne sposobnosti, morale in dostojanstva. Predvsem pa se mora držati smernic, saj jih je razglasil Slovenski inštitut za revizijo, hkrati pa jih uresničuje Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Zaradi pridobivanja strank in vzdrževanja zaupanja mora računovodja učinkovito opravljati svoje naloge in dolžnosti. Svoje znanje lahko prenaša na mlajšo generacijo zaposlenih. Prav tako mora sprejemati, ceniti in spoštovati znanje drugih računovodij ali sodelavcev v drugih dejavnostih, kar pomeni, da mora biti odprt za sodelovanje, odkritost in poštenost (Slovenski inštitut za revizijo, 1995).

Vsak posameznik se želi pri svojem delu odrezati in dokazati, predvsem zaradi pohvale, ki spodbudi sprejemanje novih nalog in zagon v delu, ki ga potrebuje vsak zaposleni. Tudi računovodja mora pri opravljanju strokovnega dela upoštevati načela obnašanja, med katera štejemo strokovnost, odgovornost, zaupnost, poštenost, resničnost in prizadevnost (Slovenski inštitut za revizijo, 1995).

4.5 Razlike med standardnim vodenjem računovodstva in sodobnim računovodstvom

Računovodski servisi in računovodje se ukvarjajo z zahtevnim delom, predvsem zaradi tega, ker vodijo, analizirajo, posredujejo in preučujejo finančne vidike podjetij. Za podjetja je ključno, da preučujejo in razumejo računovodske vidike. Tako lahko izboljšujejo in ohranjajo konkurenčnost na trgu. Prav tako pa to vpliva tudi na to, kako podjetje sledi trendom in zahtevam na trgu (Ministrstvo za finance, 2022).

»Standardno računovodstvo« oziroma računovodenje, katerega poznamo že veliko let, deluje na papirnatem in fizičnem srečevanju podjetnikov in računovodij. Računovodstvo se je razvilo iz menjave dobrin, ker v letih pred našim štetjem denarja še niso poznali, za preživetje pa so potrebovali dobrine, kot so hrana in materiali, s katerimi so lahko preživeli od zime do poletja. Računovodstvo se je ustvarjalo in razvijalo skupaj s civilizacijo in potrebami ljudi (Ministrstvo za finance, 2022).

V današnjem času poznamo obliko, naloge in zahteve računovodij. Opravljanje dela ostaja enako, vendar želijo ljudje z rastjo tehnologije spreminjati in olajševati tako delovne zahteve kot življenje. S pomočjo in znanjem t. i. informacijske tehnologije je dandanes računovodjem omogočeno, da večino svojega dela opravijo s pomočjo različnih programov, ves čas in na vseh lokacijah po svetu, potrebujejo samo internetno povezavo.

Poleg obsega dela pa dajejo ljudje velik poudarek tudi na stroške, ki jih prinese podjetju ali računovodskemu servisu. S standardnim računovodskim servisom obstaja kar nekaj stroškov, te lahko srečamo samo z materialom, potrebnim za dobro opravljeno delo. S sodobnim računovodstvom se ti stroški zmanjšajo, saj ne potrebujemo veliko materiala, temveč brezhiben program, računalniško opremo in brezhibno internetno povezavo.

Lahko bi naštevali še veliko podrobnih razlik med standardnim in sodobnim računovodstvom. Zavedati se moramo, da ima vsaka oblika svoje prednosti in svoje lastnosti, ki jih sprejemamo in spreminjamo, se od njih nekaj novega naučimo. Sodobna generacija se spoznava in že bolje pozna osnove tehnologije. Zaradi tega pa ne smemo zavreči misli, da se dolgo ohranjena in konkurenčna podjetja in računovodski servisi srečujejo s tveganji in spoznavajo novo okolje družbe. Z leti nam bo tehnologija omogočala še veliko več, kot si lahko predstavljamo, dela se bodo opravljala po drugačnem postopku. Upajmo samo, da se bodo novi koraki na področju računovodstva razvijali in usmerjali le na dobro, tako za uporabnike kot lastnike in izvajalce računovodstva.

5 ŠTUDIJA IZBRANEGA PRIMERA RAČUNOVODSKEGA SERVISA

5.1 Lapata d.o.o.

Družba Lapata d. o. o. deluje na slovenskem trgu in izvaja storitve na področju računovodstva ter svetuje pri ustvarjanju in vodenju poslovnih subjektov. Njihovo delo zajema računovodstvo za društva, zavode, samostojne podjetnike in majhne družbe. Računovodske storitve so pomembne pri uspešnem poslovanju in upravljanju podjetja, tega se zaveda tudi družba Lapata d. o. o. Vse informacije, ki jih posamezni podjetnik ali skupina podjetnikov pridobi pri družbi, so stroga poslovna skrivnost. Tako nastaja tudi dolgoročno partnerstvo in zaupanje med Lapata d. o. o. in podjetniki, ki se poslužujejo računovodskih storitev. Družba se nagiba tudi k nenehnemu usposabljanju in izobraževanju tako, da sodeluje tudi z zunanjimi poznanimi strokovnjaki (Kovačič, 2021).

Lapata d. o. o. je družba za računovodstvo in svetovanje, ki jo je pred 30 leti, natančneje leta 1993, ustanovila Mara Lapanja, takratna direktorica družbe. Ideja za poslovno pot je nastala predvsem v želji po samostojnosti oziroma po privatnem nastanku uspešne družbe, ki jo je takrat imela ga. Mara Lapanja. Osnovna ideja je bila sicer usmerjena v turizem, vendar se ta ideja kasneje ni razvila, temveč je nastala družba za računovodstvo in svetovanje. V ustanovitev podjetja se je podala z namenom, da bo v življenju delala tisto, kar jo veseli in kar si je v tistem trenutku želela. Predvsem pa je vedela, kako bistvenega pomena so računovodske storitve za uspešno poslovanje in dolgotrajno upravljanje podjetja. Prav tako je za podjetnike bistvenega pomena tudi zaupanje, h kateremu stremi tudi družba Lapata d. o. o. (Kovačič, 2021).

V začetni fazi ustanovitve podjetja sta potrebna predvsem znanje in oprema, pri čemer ga. Mara ni imela težav, saj je pred samostojno potjo opravljala delo na področju komercialne in materialnega računovodstva. K dodatnemu pridobivanju znanja na tem področju pa je vplivala tudi odločitev o nastanku podjetniške ekipe. Ta je prispevala predvsem k razširitvi družbe, želji po večjem zagonu družbe, nabiranju novih izkušenj in znanja ter pridobivanju dodatnih delavcev, ki so nosilci licenc, potrebnih za ta posel. Med razvoj družbe štejemo tudi opremo, ki jo potrebuje za uspešno delovanje. Vedeti moramo, da je bilo delo v računovodstvu še bolj zamudno, kot je danes, saj je zahtevalo nenehno zbiranje in zlaganje dokumentov, kar računovodski servisi počnejo tudi dandanes. Vendar pa na trgu obstaja veliko različnih programov, ki zaposlenim omogočajo lažje opravljanje dela. Ti programi pa so edina velika investicija že v začetni fazi ustanovitve podjetja, poleg prostorov, ker to storitev opravljajo (Kovačič, 2021).

Pred 30 leti tudi ni bilo tolikšnega števila društev, zavodov, samostojnih podjetnikov itd., saj so bili pogoji za podjetnike, ki so vstopali na trg, takrat drugačni. Dandanes pa bi lahko rekli,

da ima že vsak drugi svoj s. p. in potrebuje računovodske storitve, saj v tej smeri ni poučen. Zaradi tega je na trgu kar nekaj računovodskih servisov. Tako je družba Lapata d. o. o. pri razvijanju poslovne ideje pregledala druge ponudnike računovodskih storitev v bližnji okolici, kako oni opravljajo storitev, kakšne imajo cene ponujenih storitev, koliko podjetnikov imajo in kako dobro opravljajo ponujeno storitev. Tako se je njihova poslovna ideja razlikovala predvsem v ceni, prilagajanju potreb podjetnikom, zaupanju pri podjetnikih itd. (Kovačič, 2021).

Skozi vsa ta leta se je družba srečevala z različnimi izzivi, vendar med ključna dva uvrščajo pridobivanje znanja in sledenje spremembam. Izzivi so sestavni del poslovnega življenja in tudi družba Lapata d. o. o. pri tem ni izvzeta. Nenehno pridobivanje znanja in sledenje spremembam predstavlja podjetjem kar velik izziv, saj se svet hitro spreminja in nenehno srečujemo inovativne rešitve, ki bodo pripomogle k lažjemu in boljšemu delu. Prav tako lahko med izzive uvrstimo tudi na novo registrirano storitev družbe – prevozne storitve, saj zanje predstavljajo nov korak in neko novost, s katero se bodo spoprijeli. Po uspešnem premagovanju ovir in vseh izzivov družba še danes uspešno posluje na trgu (Kovačič, 2021).

5.2 Metodologija

5.2.1 Hipoteze raziskovanja

Za zaključno strokovno nalogo sem anketirancu podala naslednja tri vprašanja:

1. Kako večja uporaba e-računovodstva (elektronskega računovodstva) vpliva na računovodski servis?
2. Obstajajo kakšna tveganja pri uporabi e-računovodstva (elektronskega računovodstva)?
3. Kako vidite računovodske servise v prihodnosti?

Cilj raziskave je prejeti odgovore na vprašanja in s tem pridobiti informacije in pogled na elektronsko poslovanje s strani računovodskega servisa, ki obstaja in deluje že več let. S strani računovodskega servisa, ki se z računovodenjem ukvarja dlje časa, pridobimo kakovostnejše odgovore na vprašanja, na podajanje odgovorov pa je računovodja bolj pripravljen, saj se digitalizacija še vedno razvija tudi na področju računovodstva. Predvsem pa se moramo zavedati, da vsak podjetnik za opravljanje in vodenje svojega podjetja, družbe oziroma organizacije ne potrebuje podrobnega znanja računovodstva. To delo lahko prepusti drugemu, na primer računovodskemu servisu, v večjih podjetjih pa srečamo tudi računovodski oddelek, v katerem rešujejo računovodsko knjigovodenje.

5.2.2 Opis izbranega intervjuja

Intervju, ki smo ga opravili pri računovodskem servisu oziroma družbi Lapata d. o. o., je strukturirani intervju. Zanj je značilno, da so vprašanja pripravljena vnaprej, oseba, ki opravlja intervju, ima vprašanja pripravljena in ve, kako bo potekal pogovor. Vprašanja morajo biti dobro postavljena oziroma moramo z njimi pridobiti tiste podatke, ki jih potrebujemo pri raziskovalni nalogi. V našem primeru je bilo treba pridobiti podatke o pogledu sedanjega močno razvitega elektronskega računovodstva. Za intervju smo zato izbrali računovodski servis oziroma družbo, ki se z računovodstvom ukvarja že dlje časa. Tako smo tudi lažje pridobili podatke in pogled računovodje, ki je z računovodstvom povezana že trideset let (Polstrukturirani intervju, 2008).

5.2.3 Kako večja uporaba e-računovodstva (elektronskega računovodstva) vpliva na računovodski servis?

»E-računovodstvo predstavlja sodobno obliko računovodenja. Predvsem zaradi takojšnje obravnave podatkov, sprotne pregledovanja računovodskih poročil, terjatev in obveznosti, učinkovitejšega finančnega načrtovanja. Prav tako je e-računovodstvo odstranilo podvajanje opravil, napak pri ponovnem vnašanju podatkov. Pripomoglo je k sprotni učinkovitejši pomoči managerjem, ki sprejemajo poslovne odločitve na različnih ravneh odločanja, in še bi lahko naštevali pozitivne lastnosti elektronskega računovodstva. Namen e-računovodstva je doseganje kakovostnejših storitev.«

»Prav s tem razlogom sta se pred kratkim spremenila dva slovenska računovodska standarda, SRS 21 in SRS 22.« Slovenski računovodski standardi 2016 so v preteklih letih že doživeli spremembe. Leta 2019 so se te spremembe dogajale predvsem zaradi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Po eni strani novosti na področju Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in vnos teh novosti v Slovenske računovodske standarde niso prinesle velikih sprememb v praksi, po drugi strani pa so vnosi prinesli nove Slovenske računovodske standarde in popravke starih SRS-jev (Izobraževalna hiša Cilji d.o.o., 2023).

5.2.4 Obstajajo kakšna tveganja pri uporabi e-računovodstva (elektronskega računovodstva)?

»Tveganja obstajajo v vsaki spremembi oziroma uporabi nove tehnologije. Digitalizacija se hitro spreminja, zaradi tega lahko opazimo hitro spremembo na različnih trgih dela. Lahko pride tudi do velikega odpuščanja, saj se podjetja in družbe poslužujejo enostavnejšega in hitrejšega dela brez rok zaposlenih. Računovodski servisi pa se, ne glede na obliko in izbiro računovodenja, srečujejo s tveganji, saj se ukvarjajo s finančnimi tokovi podjetij. Pri tem morajo biti odgovorni, pošteni in realni, saj vplivajo na konkurenčnost in poslovanje samega podjetja.«

»S sodobno tehnologijo pa bi lahko rekli, da se pričakujejo manjša tveganja in napake, saj pri

računovodskem servisu pričakujemo manj ročnega vnosa in dela. Namesto tega pa pričakujemo obsežnejši prenos podatkov, ki so za organizacije in posamezne podjetnike pomembni. Kot je že omenjeno v teoriji, digitalizacija računovodskih servisov prinaša manjšo uporabo papirjev in večje poseganje po računovodskih programih, ki pripomorejo tako k manjšemu onesnaževanju okolja kot lažjemu delu in zbiranju, ohranjanju in obdelovanju različnih podatkov podjetij.«

5.2.5 Kakšna je prihodnost računovodskih servisov po mnenju računovodskega servisa, vključenega v intervju?

»Predvsem zaradi uporabe digitalne zmogljivosti bodo računovodski servisi v prihodnosti izgubili prvotno obliko. Na nek način bodo računovodje izgubile določeno odgovornost. Zaradi tega pa se bo lahko spremenil tudi obseg ponujenih storitev računovodskih servisov, saj bi nova tehnologija omogočala, da enostavne storitve podjetniki opravljajo sami, za to pa ne bi potrebovali posebnega znanja računovodstva.«

»Nekateri računovodski servisi pa se novosti ne bodo kaj preveč posluževali, temveč bodo računovodski servis še vedno vodili z načinom, kot so ga pričeli, vanj bodo vključili kakšen nov program, brez katerega trenutno ne gre. Zagotovo se bodo trendi, zahteve in možnosti vodenja in opravljanja računovodskih storitev hitro spreminjali, upamo, da v korist tako izvajalcev kot uporabnikov.«

6 SKLEP

Opravljanje vsakega dela predstavlja v sodobnem času za nekatere problem, za druge pa olajšanje, saj se oblika dela spreminja, prav tako se spreminjajo časovnost opravljanja posameznega dela, količina dela itd. S sodobno tehnologijo različna dela, ki obstajajo že kar nekaj časa, opravljamo ne glede na čas ali lokacijo. Pisarniška dela pa še vedno ne omogočajo dela v popolnosti tudi izven že lociranega podjetja.

Podjetniška pot je na začetku težka, predvsem zaradi tega, ker ne veš ali bo podjetniška ideja uspela na tako hitrorastočem trgu. Dandanes je težka ustvariti nov produkt ali pa razviti novejšo in unikatno idejo. Menim da je ključnega pomena, da človek strmi k svojim željam in svojim potrebam, ter tako v upanju ustvari uspešno podjetniško pot, katera lahko v prvih letih ne bo uspešna in bo lahko skozi čas postala razcvet. Prav tako menim, da je vsako tveganje pomembno, saj podjetniku prinese veliko novega znanja in uspešno poslovno pot (Kovačič, 2021).

Računovodstvo obstaja že mnogo let, njegova glavna naloga je, da spremlja in oblikuje podatke o finančni sposobnosti podjetja. Delo računovodje zahteva predvsem iskrenost in natančnost, saj ponuja podjetnikom podatke o finančnih vidikih in analizah podjetja, ki mora na trgu rasti

z novostmi. Predvsem pa podjetja s pomočjo računovodij ohranjajo svojo moč in konkurenčnost na trgu.

Sodobno računovodstvo vsebuje veliko prednosti in tudi nekaj slabosti. Med prednosti štejemo hitrost, natančnost, nizke stroške, lažjo komunikacijo med strankami in računovodji, vsebuje lahko skupno točko oziroma ima skupno hrambo podatkov itd. Medtem pa ne smemo pozabiti tudi na slabosti, ki jih prinaša sodobno računovodstvo. Predvsem se moramo zavedati, da hitro spreminjanje in uvajanje tehnologije močno vpliva tako na podjetja kot tudi v našem primeru na računovodske servise.

Računovodski servisi se v novodobnem času lahko popolnoma preoblikujejo, lahko pa se poslužujejo manjših novosti. Z leti je zaradi pomanjkanja delovnih mest in delovne sile postalo »moderno«, drugače rečeno, obsežno število samostojnih podjetnikov, ki v praksi ne potrebujejo svojega računovodskega kadra, temveč računovodjo, na katero se lahko zanesejo in ji zaupajo. Tudi v času covida je povpraševanje po računovodskih servisih, po mojem mnenju, naraslo. Predvsem pa se je morala večina servisov minimalno digitalizirati, da so lahko opravljali svoje delo tudi od doma.

Živimo v času, ko brez mobilnega telefona, prenosne tablice ali prenosnega računalnika enostavno ne moremo preživeti. Zavedati se moramo, da želimo ljudje vedno več znanja in modernizacije. V zadnjih letih smo pridobili tudi druge poklice, za katere naši stari starši ne vedo in jih ne poznajo in tako bo tudi v prihodnosti. Na svet bodo prihajale nove oblike dela in novi poklici, vedno pa jih bodo povezovali dobički in izgube. Zaradi tega si ne moremo privoščiti pozabiti na poklic računovodij in na računovodske servise. Njihove oblike bodo prav tako sledile trendom, upati moramo le, da bodo te spremembe v prid tako uporabnikom kot izvajalcem.

LITERATURA IN VIRI

1. Biro Bonus. (brez datuma). *Od klasičnega do elektronskega in brezpapirnega računovodstva*. <https://racunovodstvo-bonus.si/od-klasicnega-do-elektronskega-in-brezpapirnega-racunovodstva/>
2. Boj, R. (2017). *Pomen interne digitalizacije v računovodskem servisu xy* (diplomsko delo). Maribor: Višja strokovna šola Academia Maribor
3. Brezovnik, I. (brez datuma). BDO Slovenija. *Računovodsko nadziranje*. <https://www.bdo.si/sl-si/storitve/racunovodstvo/racunovodsko-nadziranje?fbclid=IwAR0i8hNzJGja4olux6FCLaM2MPcKZyginnP276XfCpZvvP8ZDkinRD36hjE>
4. Igličar, A., Hočevnar, M. in Zaman Groff, M. (2013). *Uvod v računovodstvo*. Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.

5. Izobraževalna hiša Cilji, d. o. o. (2023, 22. junij). *Spremembe SRS v letu 2024* [objava na blogu]. <https://www.ihc.si/blog/22/6/2023/spremembe-srs-v-letu-2024>
6. Kamenšek, M. (2022, 30. maj). *Splošno o mednarodnih standardih računovodskega poročanja*. Unikum.
7. Kranjc, M. (2012, junij). *Izvajanje računovodske dejavnosti v RS in EU* (delo diplomskega seminarja). Ekonomsko – poslovna fakulteta Univerze v Mariboru.
8. Kovačič, E. (2021). *Odkrivanje podjetniških priložnosti* (seminarska naloga visoke poslovne šole). Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.
9. Lončar, M. (2009). *Računovodstvo in finančno poslovanje* (diplomsko delo). Ljubljana: LEILA d.o.o.
10. Miklavčič, M. (2019 26. september). Računovodski programi. *E-računovodstvo*. <https://e-racunovodstvo.si/racunovodski-programi/>
11. Ministrstvo za finance. (2022, 4. april). *Javno računovodstvo*. <https://www.gov.si teme/javno-racunovodstvo/?fbclid=IwAR3EaEwmWHTUgnbzjGszblm4oNo-YaHKMYkromH2SCJDEj7R3Is1FVwmbSw>
12. Polstrukturirani intervju. (2008). V *Terminološki slovar vzgoje in izobraževanja*. <https://www.termiana.net/slovarji/terminoloski-slovar-vzgoje-in-izobrazevanja/3474922/polstrukturirani-intervju>
13. Ravbar, E. (2016). E-računovodstvo (spletno računovodstvo). *Mladi podjetnik*. <https://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/e-racunovodstvo>
14. Slovenski inštitut za revizijo. (1995). *Kodeks poklicne etike računovodje*. https://si-revizija.si/datoteke/splosno/696/rac-kodeks_etike-racunovodja.pdf
15. Slovenski inštitut za revizijo. (brez datuma), *Slovenski računovodski standardi (2016)*. <https://www.si-revizija.si/standardi/slovenski-racunovodski-standardi-2016>
16. Slovenska poslovna točka. (2023a, 13. junij). *Družba z omejeno odgovornostjo*. <https://spot.gov.si/sl teme/druzba-z-omejeno-odgovornostjo/>
17. Slovenska poslovna točka. (2023b, 13. junij). *Samostojni podjetnik*. <https://spot.gov.si/sl teme/samostojni-podjetnik/>
18. Smrke, K. (2020). *Zaključna strokovna naloga: Izzivi sodobnega računovodskega servisa* (zaključna strokovna naloga visoke poslovne šole). Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.
19. Vodišek, M. (2005, junij). *Model nove organizacije dela računovodskega servisa* (diplomsko delo). Ekonomsko – poslovna fakulteta Univerze v Mariboru.